

طراحی و اجرای روش یادگیری تلفیقی در آموزش پرستاری:

تلفیق روش‌های یادگیری مبتنی بر حل مسئله و ایفای نقش در بخش عملی فرآیند آموزش به بیماران

سارا شهسواری اصفهانی^۱

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به پیشرفت روزافزون علم در رشته پرستاری و با توجه به این که رشته پرستاری ترکیبی از علوم نظری و بالینی به صورت توأم می باشد نیاز به استفاده از روش‌های نوین آموزشی در این رشته احساس می شود. هدف از انجام این مطالعه نیز طراحی و اجرای روش آموزش تلفیقی و تاثیر آن بر یادگیری و رضایتمندی دانشجویان پرستاری بود. **روش بررسی:** این مطالعه شبه تجربی با طراحی قبل و بعد بر روی ۵۰ نفر از دانشجویان ترم اول پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جهرم که در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ واحد درسی فرآیند آموزش به بیماران را انتخاب کرده بودند انجام شد. روش آموزش تلفیقی در شش مرحله به اجرا درآمد. قبل از اجرای روش‌های آموزشی از دانشجویان پیش‌آزمون گرفته شد، سپس دانشجویان به ۱۰ گروه ۵ نفره تقسیم شدند. برای هر گروه یک نماینده انتخاب شد و یک گایدلاین که در آن وظایف دانشجویان در هر یک از گام‌های شش‌گانه با ذکر تاریخ مشخص شده بود در اختیار آنان قرار گرفت. چهار گام اول شامل استفاده از روش حل مسئله تعدیل شده، گام پنجم آموزش به بیماران با استفاده از روش ایفای نقش و گام ششم ارزشیابی برنامه بود. در پایان آموزش نیز دانشجویان در پس‌آزمون شرکت کردند و فرم پرسشنامه رضایتمندی از روش آموزش تلفیقی را تکمیل نمودند.

یافته‌ها: از ۵۰ دانشجوی پرستاری شرکت‌کننده در مطالعه ۲۶ نفر (۵۲٪) مذکر، ۲۴ نفر (۴۸٪) مونث و میانگین سنی آنها (۲۱/۴۷±۴/۸۴) بود. نتایج مطالعه با استفاده از آزمون تی زوجی اختلاف معنی داری را بین نمرات پیش‌آزمون (۱۲/۵۲±۱/۶۴) و پس‌آزمون (۱۴/۰۹±۱/۶۷) دانشجویان نشان داد (P=۰/۰۰۱) که این امر بیانگر موثر بودن روش آموزش تلفیقی بر یادگیری دانشجویان می باشد. طبق نتایج به دست آمده از پرسشنامه نیز آموزش تلفیقی موجب افزایش رضایتمندی دانشجویان (۹۳٪) شده بود. بررسی پاسخ‌های دانشجویان به فرم رضایتمندی از آموزش تلفیقی نشان داد روش ایفای نقش موجب برانگیختگی عاطفی دانشجویان (۸۵٪)، نزدیک تر احساس کردن خود به صحنه نمایش و به کارگیری همه حواس آنها برای مشاهده (۸۷٪) شده است. علاوه بر این، روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله منجر به ارتقاء مهارت‌های فردی (۹۰٪)، و مدیریت انگیزه‌ها (۹۲٪) و روش یادگیری تلفیقی نیز موجب افزایش اعتماد به نفس (۹۵٪) و یادگیری تجربی آنان شده است (۸۹٪).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه و با توجه به اینکه روش یادگیری تلفیقی موجب افزایش یادگیری و رضایتمندی دانشجویان می‌گردد می‌توان از این روش در تدریس بخش عملی فرآیند آموزش به بیماران استفاده نمود.

کلمات کلیدی: روش آموزش تلفیقی، روش حل مسئله تعدیل شده، روش ایفای نقش، درس فرآیند آموزش به بیماران

۱. استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

جهرم، بلوار استاد مطهری، دانشکده پرستاری و پیراپزشکی جهرم / تلفن: ۰۷۱-۰۴۳۴۱۵۰۸ / همراه: ۰۹۱۷۳۹۱۱۵۹۲

Email: shahsavari1592@gmail.com

مقدمه

انتخاب روش تدریس یکی از مراحل مهم آموزش است. اساتید پرستاری وظیفه دارند روش مناسب تدریس خود را با توجه به شرایط موجود برای رسیدن به بهترین نتیجه انتخاب کنند (۱). وظیفه نظام آموزشی نیز، تنها انباشت اطلاعات و دانش‌هایی باماندگاری کم نیست، بلکه پرورش افراد خلاق، دارای اندیشه انتقادی و توانا در حل مسائل، از وظایف اصلی این نظام بوده و لازم است اساتید بر حسب موقعیت، نیازها و توانایی‌های دانشجویان، ترکیبی از روش‌های تدریس را مورد استفاده قرار دهند. لذا ضرورت استفاده از روش‌های نوین و فعال یادگیری و دانش‌محور نظیر روش‌های حل مسأله، ایفای نقش، کار در گروه‌های کوچک، و غیره، از سوی سیستم‌های آموزشی احساس شده و کاربرد این روش‌ها در علوم مختلف از جمله علوم پزشکی و پرستاری متداول شده است. روش‌های آموزشی دانش‌محور منجر به افزایش رضایت‌مندی دانشجویان، تسریع و تداوم امر یادگیری و ایجاد مهارت‌های حل مسأله و تفکر انتقادی می‌گردند (۱).

تحقیقات موجود، نیز روش آموزش تلفیقی را بهترین و کامل‌ترین روش آموزش و یادگیری معرفی کرده و آن را روشی جامع‌نگر و پایه‌ای برای آموزش مستمر و خودجوش دانسته‌اند که با تاکید برعلاقه و مشخصات فردی فراگیران و با در نظر داشتن انگیزه و تجربه دانشجویان، موجب فعال‌سازی آنها شده و حس مسؤولیت‌پذیری، استقلال، اعتماد به نفس و خلاقیت در انجام امور بالینی را در آنها پرورش می‌دهد (۲ و ۳ و ۴ و ۵). یادگیری تلفیقی، یک برنامه آموزشی مبتنی بر استفاده هم‌زمان از چندین روش آموزشی است که در نهایت باعث صرفه‌جویی در وقت، هزینه و بهبود عملکرد بالینی می‌شود (۶). آبات (۱۹۹۲) نیز بیان می‌دارد که به‌کارگیری توأم انواع منابع اطلاعاتی و روش‌های آموزشی، آموزش مؤثرتری را به همراه خواهد داشت (۷). علاوه بر این، در مطالعاتی که وکیلی (۲۰۱۰) جهت تدریس

درس فیزیولوژی برای دانشجویان پزشکی، رنجبر و همکاران (۲۰۰۳) جهت تدریس مهارت دارو دادن، نوروزی و همکاران (۲۰۱۱) جهت تدریس علایم حیاتی به دانشجویان پرستاری و حسن زمانی و همکاران (۲۰۱۶) بر روی دانشجویان پزشکی بالینی در مقطع پاتوفیزیولوژی انجام دادند همگی اذعان داشته‌اند که روش آموزش تلفیقی باعث افزایش انگیزه و رضایت‌مندی دانشجویان، ارتباط بهتر بین دانشجویان و اساتید، افزایش علاقمندی به درس، ماندگاری بهتر دانش، فهم بهتر مطالب، و ایجاد فضای دوستانه‌تر در کلاس شده است.

دوره چهار ساله پرستاری یکی از دوره‌های آموزش دانشگاهی است که هدف آن تربیت پرستارانی توانمند و با صلاحیت جهت حفظ و ارتقای سلامت جامعه می‌باشد. درس فرایند آموزش به بیمار نیز یکی از دروس اساسی این رشته است که به صورت نظری-عملی (نیم واحد نظری و نیم واحد عملی) ارائه می‌گردد و به نظر می‌رسد ارائه این درس به صورت سنتی با اهداف نهایی این رشته که ارائه آموزش به بیماران در بالین می‌باشد هم‌خوانی نداشته باشد. بنابراین به‌کارگیری روش‌های نوین تدریس با هدف افزایش یادگیری و توجه بیشتر دانشجویان به این درس به‌ویژه به جنبه‌های بالینی کاربرد آن، که همان آموزش به بیماران در محیط‌های بالینی می‌باشد دارای اهمیت است. لذا با توجه به پیشرفت روزافزون علم در رشته پرستاری و با توجه به این که رشته پرستاری ترکیبی از علوم نظری و بالینی به صورت توأم می‌باشد نیاز به استفاده از رویکردهای نوین آموزشی در این رشته احساس می‌شود. با توجه به بررسی‌های انجام شده این مطالعه اولین مطالعه‌ای است که در آن از روش تلفیقی (تلفیق هم‌زمان روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله تعدیل شده و روش ایفای نقش) استفاده شده است و هدف از انجام آن نیز طراحی و اجرای روش آموزش تلفیقی در تدریس بخش عملی فرایند آموزش به بیمار و تاثیر آن بر میزان یادگیری و رضایت‌مندی دانشجویان پرستاری می‌باشد.

روش بررسی :

در این مطالعه شبه تجربی با طراحی بدون شاهد قبل و بعد، ۵۰ نفر از دانشجویان ترم اول پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جهرم که واحد درسی فرآیند آموزش به بیمار را در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۶ - ۱۳۹۵ اخذ نموده بودند، شرکت کردند. این افراد که در بازه سنی ۱۸ تا ۳۶ سال قرار داشتند به صورت سرشماری انتخاب شدند. جهت سنجش اطلاعات دانشجویان ابتدا یک پیش آزمون گرفته شد، سپس هدف مطالعه برای دانشجویان توضیح داده شد و در خصوص نحوه پاسخگویی به سئوالات پرسش نامه و اهمیت دقت در پاسخگویی توجیه شدند و در پایان آموزش، پرسش نامه محقق ساخته جهت سنجش رضایت دانشجویان از روش آموزش تلفیقی در اختیار آنها قرار گرفت و به فاصله دو هفته پس از پایان آخرین جلسه آموزشی نیز پس آزمون برگزار شد. رضایت دانشجویان شرکت کننده در مطالعه پایلوت و مطالعه اصلی نیز توسط فرم رضایت شرکت در تحقیق کسب شد.

در این مطالعه به منظور تدریس بخش عملی درس فرآیند آموزش به بیمار و طراحی و اجرای برنامه آموزشی برای یک مددجو (بیمار) و ارائه آن در کلاس درس و یا در بیمارستان از تلفیق همزمان دو روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله تعدیل شده (Modified problem-based learning) و ایفای نقش (Role playing) که در شش گام به اجرا درآمد استفاده شد. در ابتدا از دانشجویان پیش آزمون گرفته شد سپس دانشجویان به ۱۰ گروه ۵ نفره تقسیم شدند، برای هر گروه یک نماینده انتخاب شد که وظیفه وی تقسیم عادلانه کار بین اعضای گروه، نظارت بر اجرای تکالیف توسط اعضا و همچنین ارائه برنامه گروه به مدرس قبل از شروع کار عملی بود. سپس گایدلاین در اختیار دانشجویان قرار داده شد که در آن وظایف دانشجویان در هر یک از گام های شش گانه با ذکر تاریخ مشخص شده بود.

برای هر گروه از دانشجویان یک بیماری (به عنوان یک

مسئله) در نظر گرفته شد (مثلاً آپاندیسیت، کاتاراکت، پرکاری تیروئید، سنگ کلیه و ...). و دانشجویان موظف بودند طبق گایدلاین عمل کرده و در تاریخ های مشخص شده تکالیف خود را انجام دهند. در گام اول یک بیماری برای هر گروه از دانشجویان تعیین شد. دانشجویان هر گروه موظف بودند به روش حل مسئله و با استفاده از الگویی که در اختیار آنان قرار گرفته بود به بیمارستان مراجعه کرده و شرح حال کاملی از بیمار مورد نظر تهیه نمایند. در گام دوم، هر گروه به کتابخانه مراجعه کرده، بیماری مورد نظر را مورد مطالعه قرار داده و یک پاورپوینت کوتاه از بیماری جهت ارائه در کلاس و آشنایی سایر دانشجویان با آن بیماری تهیه می نمود. در گام سوم، دانشجویان هر گروه با شرح حال بیمار خود به مدرس مراجعه نموده و پس از توافق گروه در مورد نیازهای آموزشی بیمار مربوطه و هماهنگی قبلی با مدرس، اهداف آموزشی (اهداف کلی، جزئی و رفتاری) برای آموزش به بیمار نوشته می شد. هر گروه در جلسه تعیین شده، اهداف آموزشی بیمار خود را ارائه داده و سایر گروه ها در مورد صحت اهداف نوشته شده اظهار نظر می کردند. در گام چهارم، هر گروه پس از مطالعه و بررسی های لازم، برنامه مناسب برای آموزش به بیمار خود را در قالب پمفلت، لیفلت، پاورپوینت و یا فیلم های آموزشی تهیه کرده و در پایان گام پنجم و پس از آموزش به روش ایفای نقش به بیمار خود ارائه می داد. در گام پنجم، از هر گروه یک دانشجو به عنوان بیمار و یک دانشجو به عنوان پرستار آموزش دهنده انتخاب شده و آموزش به بیمار به روش ایفای نقش (در قالب نمایش کوتاه) را در حضور سایر دانشجویان کلاس و استاد مربوطه اجرا می نمودند. این روش در مدت زمان ۱۵ - ۱۰ دقیقه به اجرا در می آمد. در گام ششم، روش آموزش به بیمار ارائه شده در هر گروه توسط سایر دانشجویان کلاس مورد ارزشیابی قرار می گرفت و نقاط قوت و ضعف آن توسط دانشجویان و استاد بیان می گردید. مدرس در تمام مراحل نقش تسهیل کننده داشت و در تهیه پاورپوینت، پمفلت، لیفلت

جمع‌آوری پرسشنامه‌ها از آنان دعوت شد تا در جلسه‌ای مورد مصاحبه قرار گیرند. در جلسه مصاحبه، پرسشنامه‌ها مجدداً به دانشجویان داده شد و از آنان درخواست شد که برداشت خود را از گویه‌های پرسشنامه بیان کنند. سپس نظرات جمع‌آوری شد و نگارش گویه‌ها مورد تجدید نظر قرار گرفت. پایایی پرسشنامه توسط روش آلفای کرونباخ $0/83$ تعیین شد. روایی پرسش‌نامه نیز توسط پنج نفر از اساتید گروه پرستاری و یک استاد آموزش پزشکی مورد بازبینی قرار گرفت. پرسش‌نامه اصلاح شده پس از پایان آموزش در اختیار دانشجویان قرار گرفت و از آنان خواسته شد تا نظرات خود را در خصوص هر یک از شیوه‌های تدریس به منظور ارتقای رضایت‌مندی و کیفیت آموزشی تکمیل نمایند.

یافته‌ها:

از ۵۰ دانشجوی پرستاری شرکت‌کننده در این مطالعه ۲۶ نفر (۵۲٪) مذکر، ۲۴ نفر (۴۸٪) مونث و میانگین سنی آنها $24/84 \pm$ (۲۱/۴۷) بود. نتایج مطالعه با استفاده از آزمون تی زوجی اختلاف معنی داری را بین نمرات پیش آزمون ($12/52 \pm 1/64$) و پس آزمون ($14/09 \pm 1/67$) دانشجویان نشان داد ($P = 0/001$). طبق نتایج به دست آمده از پرسشنامه نیز، یافته‌ها بیانگر موثر بودن روش یادگیری تلفیقی در سطح بالایی بود به طوری که اکثر دانشجویان رضایت‌مندی خود را از این روش یادگیری بیان داشتند (۹۳٪). علاوه بر این، تلفیق روش حل مسئله و ایفای نقش از محبوبیت بالایی در بین دانشجویان برخوردار بود به طوری که ۸۵٪ دانشجویان بیان داشتند که روش ایفای نقش موجب برانگیختگی آنان از نظر عاطفی شده و ۸۷٪ اذعان داشتند که در این روش خود را به صحنه نمایش نزدیک‌تر احساس کرده و همه حواس آنها برای مشاهده به کار گرفته شده است که این امر موجب یادگیری بهتر آنان شده است. همچنین کاربرد روش حل مسئله امکان کسب مهارت‌های فردی (۹۰٪)، مدیریت انگیزه‌ها (۹۲٪) و توانایی جستجو و یکپارچه‌سازی اطلاعات برای حل

و یا یافتن فیلم‌های آموزشی مربوط به بیماری، دانشجویان را هدایت می‌کرد. در روش ایفای نقش نیز دانشجویان و اعضای گروه را مورد مشاهده، بازخورد و ارزشیابی قرار می‌داد. علاوه بر این، مدرس صحنه را آماده کرده و به دانشجویان تذکر می‌داد که در مقابل جمع راحت باشند، به خوبی مشاهده شوند و صحبت آنها به وضوح شنیده شود. مدرس زمانی را نیز به بحث و تجزیه و تحلیل در مورد نقش ایفا شده، احساسات و نگرانی‌های سایر دانشجویان، نتایج و آنچه که آموخته شده بود، اختصاص می‌داد. در پایان آموزش نیز چک لیست ارزشیابی روش اجرای ایفای نقش در اختیار دانشجویان کلاس قرار می‌گرفت تا به ارزشیابی گروه مورد نظر بپردازند. همچنین پرسشنامه‌ای به منظور بررسی رضایت‌مندی دانشجویان از روش آموزش تلفیقی در اختیار آنان قرار گرفت و به فاصله دو هفته پس از پایان آخرین جلسه آموزشی نیز پس آزمون برگزار شد. ضمن اجرای این روش‌ها استفاده از رسانه‌ها و وسایل کمک آموزشی نیز در امر آموزش دانشجویان الزامی بود.

پرسشنامه رضایت‌مندی دانشجویان از روش آموزش تلفیقی پرسشنامه‌ای محقق ساخته با مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت (کاملاً راضی‌ام / راضی‌ام / نظری ندارم / ناراضی‌ام / کاملاً ناراضی‌ام) بود که از یک تا ۵ نمره‌گذاری شده و جمعاً شامل ۲۶ گویه بود که ۸ گویه آن در مورد رضایت‌مندی از آموزش به روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله، ۸ گویه در مورد رضایت‌مندی از آموزش به روش ایفای نقش و بخش پایانی نیز شامل ۸ گویه در مورد رضایت‌مندی از تدریس به روش آموزش تلفیقی (کاربرد توام روش‌های حل مسئله و ایفای نقش) و دوگویه نیز در مورد رضایت‌مندی کلی دانشجویان از اجرای تدریس به روش تلفیقی و تمایل آنها به اجرای این روش در سایر دروس بود. این پرسشنامه مورد پایلوت قرار گرفت تا پایایی اولیه آن مورد تایید قرار گیرد. ابتدا پرسشنامه در اختیار ۱۰ نفر از دانشجویان که به صورت تصادفی انتخاب شده بودند قرار گرفت و بعد از

مسئله (۸۹٪) را برای آنان فراهم کرده است. قابل ذکر است که اکثر مطالعات انجام شده روش مبتنی بر حل مساله را با سایر روش‌های یادگیری از جمله سخنرانی مورد بررسی قرار داده‌اند و مطالعه‌ای که این روش را با روش ایفای نقش مورد تلفیق و بررسی قرار داده باشد یافت نشد. نتایج مطالعاتی که روش حل مسئله را با سایر روش‌ها از جمله سخنرانی مورد مقایسه قرار داده‌اند حاکی از آن است که این روش، انگیزه درونی دانشجویان را تقویت کرده و کیفیت آموزش و یادگیری پایدار را افزایش داده است (۱۱). علاوه بر این، رضایتمندی، ماندگاری، کاربردی بودن و میزان یادگیری در روش حل مسئله بیشتر از روش سخنرانی بوده است (۱۲). همچنین این روش منجر به افزایش میزان آگاهی و افزایش مهارت‌های عملی دانشجویان گردیده است (۱۳). در مطالعه حاضر ۸۵٪ دانشجویان بیان داشتند که روش ایفای نقش موجب برانگیختگی آنان از نظر عاطفی شده و ۸۷٪ اذعان داشتند که در این روش خود را به صحنه نمایش نزدیک‌تر احساس کرده و همه حواس آنها برای مشاهده و یادگیری به کار گرفته شده است. نتایج مطالعه‌ای که روش ایفای نقش را با روش سنتی (سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ) مورد مقایسه قرار داده بود نیز حاکی از آن است که نمرات دانشجویان در گروه آموزش به روش ایفای نقش اختلاف معنی‌داری با نمرات دانشجویان در گروه آموزش سنتی داشتند (۱۴). تحقیقات موجود نیز روش آموزش تلفیقی را بهترین و کامل‌ترین روش آموزش و یادگیری برای آموزش مستمر و خودجوش دانسته‌اند به طوری که با تاکید بر علاقه و مشخصات فردی فراگیران و با در نظر داشتن انگیزه و تجربه دانشجویان، موجب فعال‌سازی آنها در آموزش شده و حس مسؤلیت‌پذیری، استقلال، اعتماد به نفس و خلاقیت در انجام امور بالینی را در آنها پرورش می‌دهد (۲). در مطالعه حاضر نیز دانشجویان اذعان داشتند که استفاده از روش تلفیقی موجب افزایش اعتماد به نفس آنان شده و یادگیری تجربی (تجربه بالینی) آنان را برای آموزش به بیماران در محیط‌های بالینی

مسئله (۸۹٪) را برای آنان فراهم کرده است. در بخش پایانی نیز دانشجویان اذعان داشتند که استفاده از روش تلفیقی موجب افزایش اعتماد به نفس آنان شده (۹۵٪) و یادگیری تجربی (تجربه بالینی) آنان را افزایش داده است (۸۹٪).

بحث:

هدف از این مطالعه طراحی و اجرای روش آموزش تلفیقی و تاثیر آن بر میزان یادگیری و رضایتمندی دانشجویان پرستاری بود. نتایج حاصل از مطالعه حاضر نشان داد که تلفیق روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله و ایفای نقش در تدریس بخش عملی فرایند آموزش به بیمار روش موثری بوده و موجب افزایش یادگیری دانشجویان گردیده است. علاوه بر این، روش آموزش تلفیقی با برانگیختن دانشجویان از نظر عاطفی و درگیرسازی همه حواس آنها در امر مشاهده و یادگیری همچنین با فراهم‌سازی شرایط برای کسب مهارت‌های فردی، مدیریت انگیزه‌ها (تقویت انگیزه درونی) و توانایی جستجو و یکپارچه‌سازی اطلاعات برای حل مسائل موجب افزایش رضایتمندی آنان در درس فرایند آموزش به بیمار شده و با آماده‌سازی آنان در حیطه‌های شناختی، عاطفی و روانی- حرکتی امکان آموزش به بیمار در محیط‌های بالینی را برای آنان تسهیل نموده است. سایر مطالعات نیز نشان داده‌اند که استفاده از روش‌های یاددهی- یادگیری متعدد در کسب دانش و تجربه از نقطه نظر رضایتمندی دانشجویان مفید است. نتایج حاصل از این مطالعه با نتایج مطالعه جعفری (۱۳۹۱) همراستامی باشد. در مطالعه جعفری نیز استفاده از روش تلفیقی موجب افزایش اشتیاق (۶۳٪)، انگیزه (۴۲٪)، رضایتمندی دانشجویان نسبت به درس بیوشیمی (۹۶٪) و ارتباط بهتر استاد با دانشجویان (۹۶٪) شده بود (۱). در مطالعه حاضر، دانشجویان اذعان داشتند که کاربرد روش حل مسئله امکان کسب مهارت‌های فردی (۹۰٪)، مدیریت انگیزه‌ها (۹۲٪) و توانایی جستجو و یکپارچه‌سازی اطلاعات برای حل

اول دوره پرستاری تحت یک برنامه آموزشی معمولی (سنتی) امکان پذیر است. پیگیری این دانشجویان در بالین و مشاهده عملکرد آنها در هنگام آموزش به بیمار امکان تقویت بیشتر این روش جدید یادگیری را فراهم می‌سازد. مطالعات بیشتری نیز به منظور تعیین تأثیر روش آموزش تلفیقی در سایر دروس پرستاری و همچنین مطالعات مورد - شاهدهی بر روی گروه‌های بالینی در سایر رشته‌های علوم پزشکی توصیه می‌شود.

افزایش داده است. نقطه قوت این مطالعه استفاده از دو روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله و ایفای نقش و مزایای هر کدام و محدودیت مطالعه نیز عدم امکان تقسیم دانشجویان به دو گروه (مداخله و کنترل) با توجه به امکان ایجاد اختلال در برنامه آموزشی و عدم هماهنگی در آموزش حجم زیادی از دانشجویان بود. با توجه به نتایج این مطالعه به کارگیری روش آموزش تلفیقی در تدریس بخش عملی فرایند آموزش به بیمار در سال

منابع:

1. Jafari M. Comparison of Lecture and Blended Teaching Methods on Learning and Satisfaction of Medical Students in Biochemistry Course. *Iranian Journal of Medical Education* 2012, 12(7): 488-497. [Persian]
2. Ranjbar K, Soltani F, Mousavi nassab M, Masoudi A, Ayatollahi S. Comparison of the Impact of Traditional and Multimedia Independent Teaching Methods on Nursing Students` Skills in Administrating Medication. *Iranian Journal of medical education*. 2003; 3(1): 35-43. [Persian]
3. Ghosh S , Pandya HV. Implementation of Integrated Learning Program in neurosciences during first year of traditional medical course: Perception of students and faculty. *BMC Med Educ*. 2008; 8: 44. doi: 10.1186/1472-6920-8-44
4. Tirthankar Deb, Abhik Chakrabarti, Ritesh Singh . Does partially integrated learning program help students learn better: A quasi-experimental study in pharmacology. *J Pharmacol Pharmacother*. 2013 Oct-Dec; 4(4): 282-283. doi: 10.4103/0976-500X.119716
5. Bhardwaj P, Bhardwaj N, Mahdi F, Srivastava JP & Gupta U. Integrated teaching program using case-based learning. *Int J Appl Basic Med Res*. 2015 Aug; 5(Suppl 1): S24-S28. doi: 10.4103/2229-516X.162262
6. Seyedi M, Yaghoubi Z. Designing and Implementing Blended Learning in the Field of Rehabilitation. *Media*. 2012; 3 (2) :42-50. [Persian]
7. Abbatt FR. Teaching for better learning: A guide for teachers of primary health care staff. Second edition. Geneva: World Health Organization; 1992.
8. Vakili A. [Talfighe fiziology selool va gardeshe khoon ba clinic: yek raveshe tadrise jadid ba rooykarde daneshjoo mehvar]. Abstract of 11th National Congress of Medical Education. Tehran; 2010. [Persian]
9. Norozi H, Mohsenizadeh S, Jafary Suny H, Ebrahimzadeh S. [The Effect of Teaching Using a Blend of Collaborative and Mastery of Learning Models, on Learning of Vital Signs: An Experiment on Nursing and Operation Room Students of Mashhad University of Medical Sciences]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2011; 11(5): 544-53. [Persian]
10. Hasanzamani B, Mojahedi MJ, Lotfi Z , Ahmadi Simab S, Ghorban Sabbagh M. Comparison of Blended and Lecture Teaching Methods on Satisfaction in Introduction to Clinical Medical Students (Pathophysiology Level). *Future of Medical Education Journal*. Volume 6(4); 2016: 44-47. DOI: 10.22038/fmej.2016.8373. [Persian]
11. Zarshenas L, Momeni Danaei S, Oshagh M, et al. Problem based learning: An experience of a new educational method in dentistry. *Iranian Journal of Medical Education* 2010;10(2): 171-9. [In Persian]
12. Mosaei Fard M, Dinmohammadi M. Participatory teaching methods than traditional methods for teaching students in the fourth branch school of nursing and midwifery. Tehran; Proceedings of

- the Congress for New Approaches in Nursing Education, 2001. [In Persian]
13. Azadbakht L, Haghighatdoost F, Esmailzadeh A. Comparing the effect of teaching based on problem solving method versus lecturing method regarding first diet therapy course for students of nutritional science. Iranian Journal of Medical Education. 2011; 10 (5):1093-1101. [In Persian]
14. Vizehfar, F., Dehghanrad, F., Magharei, M., & Sobhani, S. M. J. (2016). Effects of Applying Role Playing Approach on Nursing Students' Education. International Journal of Humanities and Cultural Studies (IJHCS) ISSN 2356-5926, 1772-1781.

Designing and implementing the integrated learning program in nursing education: The integration of problem- based learning and role playing methods in teaching the practical part of patient education

Sara Shahsavari Isfahani¹

Abstract:

Background and Objective: According to increasingly progress of science in nursing and as well as nursing is a combination of theoretical and clinical sciences simultaneously, so it is felt to use new approaches of teaching in the field of nursing. This study aimed to design and implement the integrated teaching method and evaluate students' learning and satisfaction.

Methods and Materials: This quasi-experimental study with before-and-after design was conducted on 50 first year nursing students of Jahrom University of Medical Sciences who had selected the process of patient education course in the academic year 2016. The integrated teaching method was done in six steps. Before the implementation of educational methods, students were pre-tested, then they were divided in 10 groups of 5 people. A representative was elected for each group and a guideline was given to them that their tasks had marked in six steps. The first four steps were implemented by modified problem-solving method, fifth step was patient education by role playing method and sixth step was about evaluation of the program. At the end of the training, students participated in the post-test and completed the satisfaction questionnaire of the integrated training method.

Results: Of the 50 nursing students participated in this study, 26 (52%) were male, 24 (48%) were female and their mean age was (21.47 ± 4.84) . The results of the study using paired sample t-test indicated a significant difference between the pre-test (12.52 ± 1.64) and the post-test (14.09 ± 1.67) scores of the students ($P = 0.001$). It shows the effectiveness of the integrated teaching method on students learning. According to the results of the satisfaction questionnaire, integrated teaching method leads to high satisfaction of students (93%). Also, student responses to the satisfaction questionnaire indicated that the role playing method increased their emotional arousal (85%), and they felt themselves more closely to the show scene, and used all their senses to observe (87%). In addition, the problem-based learning method leads to the improvement of their individual skills (90%), and the management of motivations (92%), and the integrated teaching method, resulted to high self-esteem (95%) and empirical learning (89%).

Conclusion: According to the results of this study integrated learning program increased students' satisfaction and this method can be used in teaching the process of patient education course.

Keywords: Integrated teaching method, Modified problem-solving method, Role playing method, The process of patient education.

1. Assistant Professor, Nursing Department, Jahrom University of Medical Sciences
Jahrom, Ostad Motahari Blvd. Jahrom school of Nursing and Para medicine / Tel: 071-54341508 / Mobile: 09173911592
Email: HYPERLINK "mailto:shahsavari1592@gmail.com" / shahsavari1592@gmail.com